

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.180 van 5 juli 2012
in de zaak A. 198.431/VII-37.940.**

In zake :

1. de VZW ADEMLOOS
2. de VZW NATUURPUNT WASE LINKERSCHELDEOEVER
3. Wilhelmus VAN HEES
4. Marc VANKERCKHOVEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Verbist
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Graaf van Hoornestraat 34
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Steve Ronse
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
President Kennedypark 6, bus 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen :

1. de NV AANNEMINGSMAATSCHAPPIJ CFE
2. de NV AANNEMINGEN VAN WELLEN
3. de NV BESIX
4. de NV CORDEEL ZETEL TEMSE
5. de NV DREDGING INTERNATIONAL
6. de NV FABRICOM GTI
7. de NV VICTOR BUYCK STEEL CONSTRUCTION
8. de SA EUROVIA, vennootschap naar Frans recht
9. de SAS VINCI CONSTRUCTION GRANDS PROJETS,
vennootschap naar Frans recht
samen vormend de tijdelijke handelsvennootschap NORIANT-DC
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bob Martens
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 106
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 2 december 2010, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 20 september 2010 waarbij het bestuurlijk beroep ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Antwerpen van 19 november 2009, houdende het verlenen aan de tijdelijke handelsvennootschap Noriant-DC van een milieuvergunning voor het exploiteren van "Werfzone 5: Sint Annabos", onderdeel van de realisatie van de zogenaamde Oosterweelverbinding, gedeeltelijk gegrond wordt verklaard en de beroepen beslissing, mits een aantal wijzigingen, wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkommende partijen hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 10 mei 2011. De tussenkommende partijen hebben een memorie ingediend.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij en de tussenkommende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 april 2012.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Kenny Gastmans, die loco advocaat Stijn Verbist verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Jonas Riemslagh, die loco advocaat Steve Ronse verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Christophe Schelfaut, die loco advocaat Bob Martens verschijnt voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 19 mei 2009 dient de tijdelijke handelsvennootschap Noriant-DC een aanvraag in tot het verkrijgen van een milieuvergunning voor de tijdelijke opslag van grond, die continu wordt aangevoerd via een pijpleiding vanuit baggerschepen op de Schelde, op gronden die worden aangeduid als "Werfzone 5: St-Annabos". De geplande werfzone kadert in de realisatie van de Oosterweelverbinding tot sluiting van de Antwerpse ring. Het voorwerp van de exploitatie wordt in de aanvraag als volgt omschreven :

"1. INLEIDING

Ten behoeve van het sluiten van de ring van Antwerpen wordt de Oosterweelverbinding (OWV) gebouwd. Deze nieuwe verbinding zal de Kennedytunnel ontlasten en het verkeer leiden van Linkeroever naar Rechteroever via een tunnel en verder via een brug van de Oosterweelknoop naar het Straatsburgdok en zo aansluiten op de R1.

Volgende doelstellingen worden met deze ingreep gerealiseerd:

- het garanderen van de bereikbaarheid van de haven en de stad,
- het ontlasten van de zuidelijke ring,
- het zorgen voor een goede vrachtwagenverbinding voor doorgaand verkeer
- het realiseren van een alternatief tracé bij calamiteiten op de zuidelijke ring,

De Oosterweelverbinding is één van de belangrijkste elementen van het Masterplan Mobiliteit Antwerpen en strekt zich uit over een lengte van ongeveer 10 kilometer, opgedeeld in vijf deelprojecten :

1. Linkeroever
2. Oosterweeltunnel
3. Oosterweelknoop
4. De brug (ten westen van de HSL Antwerpen-Nederland)
5. Stedelijke Ringweg (ten oosten van de HSL Antwerpen-Nederland)

Voor de bouw worden deze 5 deelprojecten verder ingedeeld in 16 werfzones (zie plan, ...). Op dit plan is zone 16 nog niet weergegeven omdat deze ligging nog niet gekend is.

Deze aanvraag behandelt werfzone 5: St-Annabos.

De bouw van de Oosterweelverbinding zal gebeuren door THV-Noriant die tijdens de werken de verschillende werven exploiteert en dan ook optreedt als aanvrager van deze milieuvergunning voor werfzone 5.

2. OMSCHRIJVING VAN DE UIT TE VOEREN WERKEN

Voor de aanleg van de OWV is een afgezonken tunnel voorzien waarvoor een tunnelsleuf moet gegraven worden. Door dit ontgraven komt infrastructuurspecie (Boomse klei, Zand, Wielsediment, Polderklei en baggerspecie) vrij van diverse aard/samenstelling (zie verder) in functie van de bodemlagen waarin ontgraven wordt en in functie van de uitgravingsmethode (sleeppopper / cutterdredger / emmerbaggermolen / back-hoe / graafkraan).

Voor de ontwatering en opslag van deze infrastructuurspecie wordt het terrein van het St. Annabos op de Linkerscheldeoever voorzien. Het betreft hier enkel opslag van infrastructuurspecie ten behoeve van de realisatie van het project OWV. Het St. Annabos zal eerst ontbost worden. Vervolgens zal de infrastructuurspecie op deze locatie tijdelijk opgeslagen worden om later grotendeels binnen het project terug aangewend te worden. Na de werken zal het St. Annabos heraangelegd worden.

Fasering

Vanuit de 'Projectnota: herinrichting van het St. Annabos' (...) is, op een bufferzone (ten oosten van het St-Annabos) na, het gehele St. Annabos als werfzone ingetekend, in overeenstemming met het GRUP Oosterweelverbinding. Om deze tijdelijke inname tot een minimum te beperken, is een faseringsplan opgemaakt. Uitgangsprincipe hierbij is dat niet vanaf dag 1 van de werken het gehele gebied, dat een belangrijke recreatieve functie vervult, hermetisch wordt afgesloten en pas weer vrijkomt na de werken. Het faseringsplan geeft aan dat gedurende de werken delen van het gebied toegankelijk blijven. Een 'bufferzone' van 50 m aan de oostkant blijft altijd toegankelijk. Zie ook 'Projectnota: herinrichting St. Annabos' (...).

Een locatie-onderzoek werd uitgevoerd in het MER.

Voor het locatieonderzoek zijn volgende aspecten in beschouwing genomen:

- Transport van de specie en de gronden
- Ligging ten opzichte van waterlopen-retourwater
- Potentieel - opslagruimte
- Kostprijs efficiëntie
- Nabestemming van het terrein

Een overzicht met de grondbalans naar huidig inzicht is weergegeven in deze bijlage. Enkele voorbeelden hieruit zijn:

- Er wordt ca 382000 m³ Boomse Klei, afkomstig uit de zone tunnel linkeroever en de tunnelsleuf, gestockeerd in het St-Annabos. Hiervan blijft er ca 375000 m³ in het St-Annabos, dat later zal gebruikt worden voor de herinrichting van het St-Annabos. In de zone tunnel linkeroever wordt de overige ca 7000 m³ Boomse Klei opnieuw gebruikt.
- Ca 940000 m³ 'aanvulgrond' wordt tijdelijk gestockeerd. In de zone Noordelijke Knoop linkeroever, tunnel linkeroever en zinksleuf is er nood aan respectievelijk ca 760000 m³, ca 380000 m³ en ca 640000 m³ grond. Hiervoor dient er (naast de ca 940000 m³ aanvulgrond) extra ca 840000 m³ grond uit het St-Annabos gehaald te worden.

Opmerking: 'aanvulgrond' is vroeger in het gebied opgespoten grond.

Na alle grondverzet zal er ca 265000 m³ extra grond in het St-Annabos aanwezig zijn. Deze extra zal verwerkt worden in de herinrichting van het St-Annabos.

Nota: Deze volumes zijn de maximumvolumes die zullen aangevoerd en afgevoerd worden. Deze volumes zijn niet allemaal tergelijkertijd aanwezig.

3. LOGISTIEKE AANPAK

Uitgangspunt voor de logistiek is dat er een veilige werkomgeving wordt gecreëerd. Dit betekent ten eerste dat er een toegangscontrole/registratie naar de bouwplaats plaats vindt en er dus geen ongewenste/ongeregistreerde personen op de bouwplaats zullen zijn.

Een tweede uitgangspunt is dat het logistiek plan dusdanig ontworpen wordt dat alle aan/af te voeren bodem geordend plaats kunnen vinden.

Als derde maatregel is er voor gekozen per speciesoort de meest efficiënte ontgravingsmethode toe te passen. Efficiënt niet alleen in de zin van economie maar evenzo in de zin van minimale hinder naar omgeving en stockering c.q. verwerking van de specie.

Bovenstaande uitgangspunten zijn cruciaal voor zowel de planning als de kwaliteit van het te leveren product.

4. WERFINSTALLATIES/ MATERIEEL

Ten behoeve van de uitvoering van de bouwkundige werken, zal er specifiek werfmaterieel worden ingezet. Hieronder wordt globaal aangegeven wat er wordt ingezet. Voor een meer gedetailleerde oplijsting wordt verwezen naar het relevante vergunningsdocument (...).

VERMELDING VLAREM RUBRIEKEN UIT DE INDELINGSLIJST DIE VAN TOEPASSING ZIJN OP DE INRICHTING WAARVOOR DE VERGUNNING WORDT AANGEVRAAGD.

rubriek	Omschrijving	Concrete activiteiten	klasse
31.1.3°	Vast opgestelde motoren met een totaal nominaal vermogen van meer dan 500 kW	Vast opgestelde motoren, behorende bij demobile pompen, met een vermogen van 3 x 600 kW	1

61.2.2°	Tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem die voldoet aan een toepassing overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2007 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en bodembescherming met een capaciteit van meer dan 10.000 m ³	Opslag van ca 2.100.000 m ³ uitgegraven bodem verdeeld over wielsediment / Boomse klei / zand / polderklei / aanvulgrond / veen	2
---------	---	--	---

".

De betrokken werfzone is begrensd door de Schelde in het noorden, door het woongebied van Antwerpen-Linkeroever in het oosten, door de Charles de Costerlaan in het zuiden en door het natuurgebied Blokkersdijk in het westen. Volgens het gewestplan Antwerpen is de betrokken werfzone overwegend natuurgebied met enkele percelen die als gebied voor dagrecreatie zijn aangeduid. Volgens het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna : GRUP) "Oosterweelverbinding", goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse regering van 16 juni 2006, ligt de werfzone binnen groengebied met overdruk industriegebied (werfzone).

3.2. Bij besluit van 19 november 2009 verleent de deputatie van de provincie Antwerpen de gevraagde milieuvergunning, die het gebruik van drie vast opgestelde motoren bij de mobiele pompen van 600 kW elk toelaat, alsook de tussentijdse opslag van circa 2.100.000 m³ uitgegraven bodem verdeeld over wielsediment, Boomse klei, zand, polderklei, aanvulgrond en veen.

Hierbij worden de volgende voorwaarden opgelegd :

"§1. Algemene:

- Algemeen: hoofdstukken 4.1 (algemene voorschriften), 4.6 (licht), 4.7 (beheersing van asbest) en 4.9 (energieplanning);
- Geluid: hoofdstuk 4.5 (beheersing van geluidshinder);

§2. Sectorale:

- Hoofdstuk 5.2: inrichtingen voor de verwerking van afvalstoffen; afdeling 5.2.1: algemene bepalingen: Art. 5.2.1.1. tot en met Art. 5.2.1.9;
- Inrichtingen voor het opslaan en behandelen van bepaalde ongevaarlijke vaste afvalstoffen: subafdeling 5.2.2.4;
- Motoren met inwendige verbranding: hoofdstuk 5.31;

- Tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem: hoofdstuk 5.61;

§3. Bijzondere:

- De nabestemming van het terrein, zoals vastgelegd in de bepalingen van het GRUP, dient zo snel mogelijk gerealiseerd te worden.
- De exploitant dient maatregelen te nemen om te voorkomen dat het teruggestorte bemalingswater de turbiditeit van het oppervlaktewater ongunstig beïnvloedt.
- In afwijking van artikel 5.2.1.2§2 en 5.60.2§2 van VLAREM II dient er geen gebruik gemaakt te worden van een geijkte weegbrug met automatische registratie.
- In afwijking van artikel 5.60.2§3 mag de normale aanvoer van uitgegraven bodem 24u op 24u plaatsvinden via de pijpleiding vanuit de baggerschepen.
- De inrichting van de werfzone wordt bij voorkeur niet tijdens de broedperiode (maart - juni) uitgevoerd. Indien uitstel zou leiden tot aanpassingen van de planning die buiten proportie staan dient de houtige vegetatie voor het broedseizoen verwijderd te worden;
- De nodige maatregelen dienen genomen te worden om vernietiging van nesten van oeverzwaluwen in de werfzone zelf te vermijden door het afschuinen van wanden, en, indien mogelijk, zones te voorzien die tijdens het broedseizoen gevrijwaard blijven van werken.
- Er dient voldoende drainagecapaciteit voorzien te worden om een snelle ontwatering te bekomen.
- De baggerspecie mag enkel afkomstig zijn van de ongeroerde onderwaterbodem.
- Voor aanvang van de werken/opslag dient de kwaliteit van de plaatselijke bodem vastgelegd te worden. Na afloop van de werken/opslag dient dit gecontroleerd te worden.
- De monitoring van de baggerwerken dient te worden uitgevoerd conform de nota die werd opgemaakt naar aanleiding van de deputatiezitting van 10 september 2009".

3.3. De derde verzoeker stelt namens 161 omwonenden, waaronder de vierde verzoeker, administratief beroep in tegen de beslissing van de deputatie.

3.4. In het kader van de beroepsprocedure worden een aantal adviezen ingewonnen :

- a) de afdeling Operationeel Waterbeheer, het Agentschap voor Natuur en Bos, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (hierna : OVAM) en de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid adviseren gunstig;
- b) de afdeling Milieuvergunningen verleent een voorwaardelijk gunstig advies;

c) de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen, dienst Natuurlijke Rijkdommen, verleent het volgende ongunstig advies :

"De Oosterweelverbinding wordt gebouwd ten behoeve van het sluiten van de ring rond Antwerpen. Gans het project zal uit verschillende werven bestaan die door de THV Noriant-DC zullen geëxploiteerd worden.

De definitieve trajectkeuze is nog niet beslist.

Onderhavige aanvraag betreft werfzone 5 (Sint-Annabos), waar een afgezonken tunnel is voorzien. Hiervoor moet een tunnelsleuf worden gegraven waarbij Boomse klei, zand, wielsediment, polderklei en baggerspecie vrijkomt. Voor de ontwatering en de opslag van in totaal 2.100.000 m³ specie wordt het terrein van het Sint-Annabos voorzien. Het Sint-Annabos zelf zal eerst ontbost worden.

Het is duidelijk dat het voorgestelde project op geen enkele wijze rekening houdt met de principes van een duurzaam oppervlaktedelfstoffenbeleid. De uitgegraven bodem en infrastructuurspecie betekenen nochtans een groot potentieel aan volwaardige alternatieven voor primaire oppervlaktedelfstoffen. Dit potentieel zou kunnen gevaloriseerd worden door op basis van een geo(hydro)logisch onderzoek de verschillende lagen selectief af te graven en het project zodanig te ontwikkelen dat de natuurlijke rijkdommen die via deze selectieve afgraving ontstaan, op de markt kunnen worden gebracht.

Alle werken rond werfzone 5 zijn echter zo geconcipieerd dat de tijdelijke opslag van de 2.100.000 m³ uitgegraven bodem en specie binnen het project terug zullen worden gebruikt. Dat de opslagplaats niet commercieel zal worden uitgebaat wordt trouwens ook als argument aangehaald om aan te tonen dat een geijkte weegbrug niet noodzakelijk is.

Zo wordt bijvoorbeeld vermeld dat van de ca 382.000 m³ Boomse klei, 375.000 m³ in het Sint-Annabos blijft voor de herinrichting. De afdeling heeft hier zware bedenkingen bij. Niet alleen omdat de Boomse klei niet wordt ingezet als een grondstof voor de keramische industrie of een andere nuttige toepassing maar ook omdat Boomse klei geen geschikt bodemmateriaal vormt voor de heraanleg van een bos.

In het beroepschrift wordt volgens de afdeling terecht opgemerkt dat:

- Er best een hydrogeologische studie aan het aanvraagdossier moet worden toegevoegd;
- Grondoverschotten zoveel mogelijk moeten worden vermeden onder andere door een deel van de specie te recupereren als bouwmaterialen, daar waar nu op andere plaatsen in de Schelde met dat doel zand wordt gewonnen";

d) de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie brengt het volgende voorwaardelijk gunstig advies uit :

"4. LIGGING EN GEMOTIVEERDE BEOORDELING VAN DE VERENIGBAARHEID MET DE OMGEVING EN DE GOEDE PLAATSELIJKE ORDENING:

Gelet op de ligging van de inrichting in een groengebied, natuurgebied en gebied voor dagrecreatie volgens het gewestplan Antwerpen, vastgesteld bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979;

Gelet op de ligging van de inrichting in industriegebied (werfzone) volgens het gewestelijk RUP 'Oosterweelverbinding', goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2006;

Overwegende dat vanuit stedenbouwkundige en ruimtelijke oogpunt de exploitatie van de inrichting verenigbaar is met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

5. RISICO'S VOOR DE EXTERNE VEILIGHEID, HINDER, EFFECTEN OP HET LEEFMILIEU, OP DE WATEREN, OP DE NATUUR EN OP DE MENS:

Overwegende dat het hier de exploitatie van werfzone 5 'Sint- Annabos' in kader van de realisatie van de Oosterweelverbinding betreft;

Overwegende dat werfzone 5 'Sint-Annabos' gelegen is aan de Charles de Costerlaan en de Esmoreitlaan; dat langs de oostelijke zijde de werfzone grenst aan een woongebied en langs de westelijke zijde aan natuurgebied;

Overwegende dat het beroep ingediend werd door de buurtbewoners; dat de beroepsargumenten voornamelijk betrekking hebben op de hinder afkomstig van de werfzone voor de omwonenden en voor het revalidatiecentrum Hof Ter Schelde, de milieutechnische eenheid waar de werfzone deel van uitmaakt en het ontbreken van adviezen;

Overwegende dat een afgezonken tunnel in de Schelde voorzien is waarvoor een tunnelsleuf moet worden gegraven; dat door de ontgraving infrastructuurspecie (Boomse klei, zand, wielsediment, polderklei en baggerspecie) vrijkomt; dat voor de ontwatering en de opslag van deze infrastructuurspecie het terrein van het Sint-Annabos op de Linkerscheldeoever voorzien wordt (werfzone 5);

Overwegende dat vooraleer de gronden op het Sint-Annabos gestockeerd zullen worden er een ontbossing moet plaatsvinden en de toplaaag tot op de polderklei zal afgegraven worden; dat met het afgegraven materiaal dijken zullen worden aangelegd aan de vier randen van het Sint-Annabos, zodat een bekken wordt gecreëerd; dat bijgevolg de stockage van de gronden op de polderklei zal gebeuren;

Overwegende dat de tijdelijke opslag van ontgraven gronden in het Sint-Annabos in twee fasen zal gebeuren;

Overwegende dat er in eerste instantie een TOP voor uitgegraven bodem zal worden geëxploiteerd overeenkomstig het VLAREBO; dat de gronden afkomstig zijn van de infrastructuurwerken, waaronder de droge uitgravingen van de tunnelinrit, de zogenaamde Cut en Cover; dat voor deze fase enkel de westkant van het Sint-Annabos gerooid zal worden;

Overwegende dat na deze eerste fase de TOP, afgezien van 2 zones heringericht zal worden als baggerspeciedepot en laguneringsbekkens; dat de gronden afkomstig zijn van de onderwaterbodem van de Schelde; dat de gronden welke aangevoerd worden met transportwater ontwaterd worden in

laguneringsbekkens; dat voor het baggerspeciedepot en laguneringsbekkens het hele bos gerooid wordt met uitzondering van een bufferzone van 50 m aan de oostkant;

Overwegende dat het topsediment en onderhoudsediment, welke mogelijk vervuild zijn, niet op het Sint-Annabos zullen worden opgeslagen; dat deze sedimenten in één van de vergunde stortlocatie van de Beneden Zeeschelde zullen worden gestort;

Overwegende dat het project beoogt om zoveel mogelijk uitgegraven gronden, afkomstig van de knooppunten op linker- en rechteroever, de tunnelinritten en de tunnelsleuf, te hergebruiken binnen het project voor zover hun milieutechnische classificatie dit toelaat; dat grond en ruimingslib dat niet voor hergebruik binnen het project in aanmerking komt afgevoerd wordt naar een erkend verwerker;

Overwegende dat na de werken het Sint-Annabos heraangelegd zal worden; dat een gedeelte van de bodem in de TOP en van de baggerspecie hergebruikt zal worden bij de herinrichting van het Sint-Annabos;

Milieutechnische eenheid

Overwegende dat de beroepsindieners in hun beroepschrift aanhalen dat de 14 werfzones één milieutechnische eenheid vormen;

Overwegende dat de werfzones niet als een milieutechnische eenheid aanzien worden gezien:

- het niet mogelijk is om heel Antwerpen als één werf te bekijken;
- in elke werfzone verschillende handelingen verricht worden;
- elke werfzone zijn nutsvoorzieningen heeft;
- elke werfzone onafhankelijk van elkaar kan functioneren;
- elke werfzone afzonderlijk afgebakend is en beschikt over eigen toegangen;

Geluidshinder

Overwegende dat de werfzone in het oosten grenst aan de woonwijken van Antwerpen-Linkeroever;

Overwegende dat er afwijking gevraagd is van de werkuren; dat er gevraagd is om 24 uur op 24, 7 dagen op 7 te mogen werken; dat dit in de bestreden beslissing werd aanvaard mits de aanvoer gebeurt met een baggerleiding en niet door dumpers; dat de aanvoer van grond met de baggerleiding minder geluidshinder zal veroorzaken dan met dumpers;

Overwegende dat de VLAREM-normen in de dag-, avond- en nachtperiode gerespecteerd moeten worden;

Overwegende dat de ontbossing van Sint-Annabos in fasen zal gebeuren; dat in eerste instantie enkel de westkant van het Sint-Annabos gerooid zal worden; dat bijgevolg er een voldoende grote buffer voor geluid aanwezig zal zijn gedurende deze eerste fase; dat in tweede instantie het hele Sint-Annabos gerooid zal worden behalve een bufferzone van 50 m aan de oostzijde; dat er bijkomend een aarden berm zal worden aangelegd aan de oostkant van het bos; dat deze aarden berm en de bufferzone van 50 m zal zorgen voor een afscherming van het lawaai afkomstig van de werfzone;

Overwegende dat mits de aarden berm langs de oostkant en de buffer van minstens 50 m bos er gesteld kan worden dat er voldoende afscherming zal zijn voor de woonwijken van Antwerpen-Linkeroever voor wat betreft het geluid

afkomstig van de werfzone; dat hierdoor verwacht wordt dat de geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau zal beperkt worden;

Verkeershinder

Overwegende dat de werfzone gelegen is aan de N49a Charles De Costerlaan; dat dit de weg is die leidt van en naar de Waaslandtunnel;

Overwegende dat gelet op de ligging van de werfzone aan deze drukke weg er gesteld kan worden dat de verkeershinder afkomstig van de werfzone geen bijkomende hinder zal veroorzaken;

Geurhinder

Overwegende dat in de BBT-studie voor verwerkingscentra van bagger en ruimingsspecie van juni 2007 wordt gesteld dat bij de aanvoer en vulling van het laguneringsbekken enige geuremissie kan optreden; dat deze emissie van geur voorkomt bij een anaërobe, organische stofrijke bagger- en ruimingsspecie; dat in deze specie H₂S-vorming kan optreden; dat de geuremissie na het storten in het laguneringsbekken snel zal afnemen; dat de eventueel optredende geuremissie beperkt is tot de contouren van het laguneringsveld en meestal geen aanleiding geeft tot geurhinder in de omgeving;

Overwegende dat opgemerkt moet worden dat enkel de onderwaterbodem gestockeerd zal worden op de werfzone (opgelegd in een bijzondere voorwaarde in de bestreden beslissing); dat deze gronden weinig tot geen organisch materiaal zullen bevatten; dat het topsediment en onderhoudsediment, welke veel organische materiaal kunnen bevatten, gestort zullen worden in één van de vergunde plaatsen in de Schelde;

Overwegende dat uit voorgaande blijkt dat de geurhinder voor de omwonenden tot een aanvaardbaar niveau beperkt zal zijn;

Stofhinder

Overwegende dat opwaaiend stof van de werfwegen voorkomen wordt door de wegen te besproeien met gerecupereerd regenwater; dat dit moet worden opgelegd in een bijzondere voorwaarde;

Overwegende dat gezien de bagger- en ruimingsspecie nat wordt aangevoerd het risico op stofhinder beperkt is;

Overwegende dat de aarden berm en de buffer van 50 m zal zorgen voor een afscherming bij eventuele stofverspreiding;

Overwegende dat de stofhinder voor de omgeving bijgevolg tot een aanvaardbaar niveau zal beperkt zijn;

Water

Overwegende dat er transportwater gebruikt wordt om de uit de Schelde uitgegraven grond aan land te brengen; dat het transportwater uit de niet-verontreinigde grond opgevangen wordt in een vergaarbekken en bezinkingsbekken; dat na bezinking het transportwater naar de Schelde wordt gepompt; dat hiervoor mobiele pompen aangedreven op diesel voorzien zijn;

Overwegende dat het niet-verontreinigde hemelwater afgeleid wordt naar een vergaarbekken en verpompt wordt naar de Schelde;

Overwegende dat de stockage van de gronden en baggerspecie op polderklei zal gebeuren; dat bijgevolg indringing naar de bodem en grondwater niet zal gebeuren; dat in het bestreden besluit een bijzondere voorwaarde is opgelegd met betrekking tot de opvolging en controle van de bodemkwaliteit;

Overwegende dat in het project-MER 'Oosterweelverbinding te Antwerpen, Zwijndrecht, Beveren en Kruibeke' de watertoets werd uitgevoerd voor het gehele project; dat zowel de effecten op het watersysteem tijdens de aanleg, als tijdens de exploitatie geanalyseerd en geëvalueerd werden;

Overwegende dat gelet op de aard van de aangevraagde activiteiten en mits naleving van de opgelegde voorwaarden er geen schadelijke effecten verwacht worden op het watersysteem; dat er bijgevolg voldaan wordt aan artikel 8 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de watertoets;

Natuur

Overwegende dat in het subadvies van Afdeling Natuur en Bos van 6 april 2010 gesteld wordt dat op basis van de beschikbare informatie het niet te verwachten is dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van de Speciale Beschermingszones of de relevante soorten betekenisvol zullen aantasten;

Afwijkingen

Overwegende dat de exploitant afwijking vraagt van artikel 5.61.2 §2 (geijkte weegbrug) en artikel 5.61.2 §3 (werkuren) van titel II van het VLAREM; dat in de bestreden beslissing deze afwijkingen verleend werden; dat er in artikel 3 van de bestreden beslissing bij de bijzondere voorwaarden echter artikel 5.60.2 §2 en 5.60.2 §3 van titel II van het VLAREM wordt aangehaald; dat dit moet worden rechtgezet;

Overwegende dat er geconcludeerd kan worden dat de vergunning voor de exploitatie van de werfzone kan worden verleend mits het opleggen van bijkomende bijzondere voorwaarden inzake geluid- en stofhinder;

6. EVALUATIE VAN DE AANSPRAKEN EN BEZWAREN:

Overwegende dat de bezwaren aangehaald door de beroepsindieners in de bovenvermelde overwegingen worden geëvalueerd;

7. ADVIES: gunstig

8. VOORSTEL:

8.1° Wat de gegrondheid van de beroepen betreft:

Het beroep deels gegrond verklaren.

8.2° Wat de bestreden beslissing betreft:

De bestreden beslissing wijzigen en aanvullen.

In artikel 3 §3 worden volgende bijzondere voorwaarden:

'In afwijking van artikel 5.2.1.2 §2 en 5.60.2 §2 van VLAREM II dient er geen gebruik gemaakt te worden van een geijkte weegbrug met automatische registratie'

'In afwijking van artikel 5.60.2 §3 mag de normale aanvoer van uitgegraven bodem 24u op 24u plaatsvinden via de pijpleiding vanuit de baggerschepen'

vervangen door

'In afwijking van artikel 5.2.1.2 §2 en 5.61.2 §2 van titel II van het VLAREM dient er geen gebruik gemaakt te worden van een geijkte weegbrug met automatische registratie'

'In afwijking van artikel 5.61.2 §3 van titel II van het VLAREM mag de normale aanvoer van uitgegraven bodem 24u op 24u plaatsvinden via de pijpleiding vanuit de baggerschepen'

Artikel 3 §3 wordt aangevuld met volgende bijzondere voorwaarden:

- er moet een aarden berm van 10,5 m hoogte worden aangelegd langs de oostkant van het Sint-Annabos;
- er moet een bufferzone van minstens 50 m bos langs de oostkant van het Sint-Annabos behouden blijven;
- de werfwegen moeten worden besproeid met regenwater ter voorkoming van stofhinder".

3.5. Op 20 september 2010 verklaart de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur het administratief beroep gedeeltelijk gegrond en bevestigt zij de in eerste aanleg verleende milieuvergunning, mits naleving van de bijzondere exploitatievoorwaarden conform het voorstel tot wijziging en aanvulling van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie.

Dit is het thans bestreden besluit.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

4. In tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord aanvoeren, is het verzoekschrift tot tussenkomst tijdig ingediend. De tussenkomende partijen hebben het verzoekschrift tot nietigverklaring op 14 januari 2011 ontvangen. Het verzoek tot tussenkomst werd op 10 februari 2011 aangetekend ter post verzonden. Dit is binnen de termijn van dertig dagen die artikel 21bis, § 1, vierde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State voorschrijft.

V. Ontvankelijkheid van het beroep

A. Exceptie nopens de tijdigheid van het beroep

Standpunt van de partijen

5.1. De verwerende partij werpt op dat het beroep laattijdig is ingesteld in hoofde van de eerste, derde en vierde verzoekende partij, aangezien het bestreden besluit reeds op maandag 27 september 2010 werd betekend aan de

derde verzoeker, die optrad namens 161 omwonenden, waaronder de vierde verzoeker, en die tevens voorzitter is van de eerste verzoekende partij.

5.2. In hun memorie van wederantwoord repliceren de verzoekende partijen dat het bestreden besluit is bekendgemaakt door aanplakking van 5 oktober tot en met 4 november 2010 en dat zij het verzoekschrift binnen de wettelijk voorziene termijn van zestig dagen na de aanplakking hebben ingediend. Zij betwisten dat de eerste en de vierde verzoekende partij in kennis zouden zijn gesteld van het bestreden besluit vóór de aanplakking ervan op 5 oktober 2010, aangezien dit volstrekt andere entiteiten zijn dan de derde verzoeker die als natuurlijk persoon rechtstreeks werd aangeschreven op 27 september 2010. Zij wijzen er voorts op dat wanneer een vereniging niet rechtstreeks op de hoogte is gebracht van een beslissing, het vermoeden van feitelijke kennis van die beslissing in hoofde van die vereniging slechts geldt indien alle leden van de vereniging op de hoogte zijn gebracht van het bestaan en de draagwijdte van de beslissing.

5.3. In hun laatste memorie laten de verzoekende partijen nog gelden dat de vierde verzoeker reeds meermaals op individuele basis is opgetreden tegen beslissingen met een nefaste invloed op het voortbestaan van het Sint-Annabos en dat de derde verzoeker in de huidige procedure dan ook niet zonder meer als lasthebber kan worden beschouwd van de vierde verzoeker, in het bijzonder nu slechts twee van de 161 initiële bezwaarindieners waarvoor de derde verzoeker als "lasthebber" optrad ook een annulatieberoep hebben ingesteld. Aangezien het instellen van dergelijk beroep volgens de verzoekende partijen een individuele beslissing is, zijn zij van mening dat ook de tijdigheid ervan individueel moet worden beoordeeld.

Beoordeling

5.4. Overeenkomstig artikel 52, 4°, b), van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams

reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I) moet de beslissing van de minister houdende uitspraak over een beroep tegen een in eerste aanleg door de deputatie genomen beslissing over een milieuvergunningsaanvraag worden bekendgemaakt door aanplakking gedurende dertig kalenderdagen. Voor diegenen die voor de kennisneming van de beroepsbeslissing aangewezen zijn op de voorgeschreven bekendmaking, vangt de termijn van zestig dagen om bij de Raad van State beroep in te stellen aan na afloop van de bekendmakingsperiode.

Wanneer de wet een vorm van bekendmaking voorschrijft, moeten de personen ten aanzien waarvan geen individuele kennisgevingsplicht bestaat, er op kunnen vertrouwen dat de termijn om bij de Raad van State beroep in te stellen slechts een aanvang neemt nadat werd overgegaan tot de voorgeschreven bekendmaking. Daarom heeft de individuele kennisgeving van het bestreden besluit aan de derde verzoeker de beroepstermijn niet doen ingaan.

De exceptie wordt verworpen.

B. Excepties nopens het vereiste belang in hoofde van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

6.1. De verwerende partij stelt dat het bestreden besluit de verzoekende partijen geen nadeel berokkent, aangezien dat besluit louter de exploitatie van een werfzone toelaat en nergens de kapping van het Sint-Annabos vergunt. Zij betoogt dat voor de kapping van het Sint-Annabos overeenkomstig artikel 4.2.1, 2°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna : VCRO) een stedenbouwkundige vergunning vereist is, dat het bestreden besluit geen stedenbouwkundige vergunning maar een milieuvergunning betreft, dat ook in de milieuvergunningsaanvraag en in het milieueffectenrapport (hierna : MER) uitdrukkelijk wordt gesteld dat voor de ontbossing van het Sint-Annabos een stedenbouwkundige vergunning is vereist.

In een tweede exceptie werpt de verwerende partij op dat de eerste en tweede verzoekende partij niet voldoen aan het specialiteitsbeginsel. Onder verwijzing naar het arrest van de Raad van State nr. 120.608 van 13 juni 2003 betoogt zij dat het statutair doel van de tweede verzoekende partij dermate algemeen is omschreven en onvoldoende beperkt is in de ruimte zodat er geen band van evenredigheid bestaat tussen haar actieterrein en de draagwijdte van het bestreden besluit. De verwerende partij beklemtoont in dit verband dat het bestreden besluit geen algemene strekking heeft voor het ganse werkingsgebied van de tweede verzoekende partij dat bestaat uit het grondgebied van Antwerpen, Zwijndrecht, Beveren-Waas, Kruibeke, Temse en de Schelde tot aan de Nederlandse grens, maar de loutere exploitatie betreft van een tijdelijke werfzone voor drie vast opgestelde motoren en de opslag van uitgegraven bodem op een welafgebakende plaats, met name het Sint-Annabos. Om dezelfde reden stelt de verwerende partij ook een gebrek aan belang vast in hoofde van de eerste verzoekende partij, daar er geen band van evenredigheid zou bestaan tussen de draagwijdte van het bestreden besluit en haar materieel en territoriaal actieterrein, dat bestaat in de bescherming van de natuur, de volksgezondheid, de leefbaarheid en de levenskwaliteit, de duurzame leefomgeving en de bereikbaarheid in de volledige provincie Antwerpen.

De verwerende partij werpt een derde exceptie op, afgeleid uit een gebrek aan belang in hoofde van de derde verzoeker. Zij herhaalt vooreerst dat het bestreden besluit geen betrekking heeft op het kappen van het Sint-Annabos. Vervolgens betoogt zij dat het belang waarop de derde verzoeker zich beroept, met name zijn dagelijks gebruik van het Sint-Annabos en passie voor paddenstoelen, onvoldoende persoonlijk en geïndividualiseerd is en zich niet onderscheidt van het belang van de algemeenheid van burgers, zodat er sprake is van een actio popularis. De verwerende partij merkt hierbij op dat geen enkel bewijs voorligt dat de derde verzoeker dagelijks wandelt of fietst in het Sint-Annabos of dat hij een "amateurspecialist" inzake paddenstoelen is, alsook dat een deel van het Sint-Annabos behouden blijft tijdens de werken, zodat de recreatieve functie ervan niet geheel verdwijnt. Vervolgens stelt de verwerende partij dat de derde verzoeker

geenszins aangeeft op welke concrete wijze zijn "aangename woonomgeving" zal worden verstoord door de bestreden milieuvergunning, doch zich dienaangaande beperkt tot algemene en vage beweringen. De verwerende partij zet uiteen dat bij de beoordeling van het belang niet alleen de afstand tot de inrichting, maar ook de organisatie van de exploitatie in aanmerking moet worden genomen, dat te dezen in een eerste fase enkel de westkant van het Sint-Annabos gerooid zal worden, wat geen hinder veroorzaakt voor de derde verzoeker, dat hij evenmin in de tweede fase reële hinder zal ondervinden van de inrichting, aangezien de minimumafstand van zijn woning tot de inrichting 150 meter zal bedragen ingevolge de geplande groene buffer van minstens 50 meter breed en gelet op de aarden berm van 10,5 meter hoog en dat de werfzone bovendien aan een zeer drukke weg is gelegen, met name de Charles de Costerlaan.

In een vierde exceptie wordt gesteld dat de door de vierde verzoeker ingeroepen nadelen geen verband houden met het bestreden besluit zelf, maar wel met de realisatie van de Oosterweelverbinding als dusdanig, waar hij "de groene en gezonde omgeving" bedreigd acht door de "verkeersdrukke van de Oosterweelverbinding" zelf. Bovendien acht de verwerende partij het belang waarop de vierde verzoeker zich beroept, met name zijn dagelijks gebruik van het Sint-Annabos en het "milderend effect (dat het bos) heeft op (...) (de) luchtkwaliteit in het Antwerpse", onvoldoende persoonlijk en geïndividualiseerd omdat het zich niet onderscheidt van het belang van de algemeenheid van burgers, zodat er sprake is van een actio popularis. De verwerende partij merkt hierbij op dat geen enkel bewijs voorligt dat de vierde verzoeker dagelijks wandelt of fietst in het Sint-Annabos, in het bijzonder gelet op zijn zwakke gezondheid en beperkte mobiliteit, alsook dat een deel van het Sint-Annabos behouden blijft tijdens de werken, zodat de recreatieve functie ervan niet geheel verdwijnt. Vervolgens betoogt de verwerende partij dat de vierde verzoeker niet op concrete wijze aannemelijk maakt dat de bestreden werfzone een reële bedreiging vormt voor zijn leefomgeving, levenskwaliteit of gezondheid. De verwerende partij zet uiteen dat bij de beoordeling van het belang niet alleen de afstand tot de inrichting, maar ook de organisatie van de exploitatie in aanmerking moet worden genomen, dat het

allesbehalve evident is dat de vierde verzoeker hinder zal ondervinden van de inrichting, aangezien de afstand van zijn woning tot de inrichting 150 meter zal bedragen ingevolge de geplande bosstrook van minstens 50 meter breed en gelet op de aarden berm van 10,5 meter hoog en de besproeiing met regenwater, dat de werfzone bovendien aan een zeer drukke weg is gelegen, met name de Charles de Costerlaan en dat de uitgegraven bodem die mogelijk vervuild is niet wordt opgeslagen in het Sint-Annabos maar in één van de vergunde locaties van de Beneden Zeeschelde. Ten slotte stelt de verwerende partij dat de vierde verzoeker niet aannemelijk maakt dat de bestreden milieuvergunning nadelig is voor de funderingen van zijn woning, hetgeen bovendien uitdrukkelijk wordt tegengesproken door het advies van de afdeling Operationeel Waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij.

6.2. De tussenkomende partijen werpen gelijkaardige excepties op. Zij voegen hieraan toe dat de nadelen die de verzoekende partijen inroepen niet enkel hun rechtstreekse oorsprong vinden in de aan de bestreden milieuvergunning gekoppelde stedenbouwkundige vergunningsaanvraag, maar ook in het definitief geworden GRUP "Oosterweelverbinding", vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 16 juni 2006.

6.3. De verzoekende partijen repliceren dat de door hen ingeroepen nadelen niet uitsluitend betrekking hebben op de kapping van het Sint-Annabos, maar ook bestaan in de geluidshinder ingevolge de werkzaamheden van het slibstort, waarbij dag en nacht slib zal worden aangevoerd via pijpleidingen en bulldozers, laadschoppen, hydraulische kranen, generatoren, vrachtauto's en sleep-, peil- en personeelsboten actief zullen zijn op de site, in de permanente geurhinder ingevolge de opslag in open lucht van honderdduizenden ton slib, in de aantasting van de stabiliteit van de omliggende woningen ingevolge de graafwerken en in het verlies van natuurwaarden rond het Sint-Annabos.

Wat het specialiteitsbeginsel betreft, zetten zij uiteen dat uit de respectievelijke statuten blijkt dat de bescherming van het Sint-Annabos

ontegensprekelijk tot het specifiek materieel en territoriaal actieterrein behoort van de eerste en de tweede verzoekende partij, dat laatstgenoemde partij overeenkomstig haar statuten specifiek optreedt ter bescherming van natuurwaarden op de Wase Linkerscheldeoever, dat zij bovendien sinds 1978 het natuurgebied en Speciale Beschermingszone "Blokkeerdijk" beheert, gelegen naast het Sint-Annabos, waarvoor zij jaarlijks een subsidie ontvangt van het Agentschap voor Natuur en Bos, dat de eerste verzoekende partij overeenkomstig haar statuten optreedt voor het "bevorderen van de natuur, het natuurbehoud, de volksgezondheid, de leefbaarheid en de levenskwaliteit, de duurzame leefomgeving en de bereikbaarheid, (...), in het bijzonder in de gemeentes Zwijndrecht, Burcht en Antwerpen en omliggende gebieden" en dat door de bestreden milieuvergunning "het grootste bos binnen (hun) werkingsgebied, broedplaats voor verschillende beschermde soorten fauna en flora, in haar voortbestaan wordt bedreigd".

Met betrekking tot het belang van de derde en de vierde verzoeker, wordt beklemtoond dat, gelet op de evidente geur- en geluidshinder, het volstaat dat men in de onmiddellijke omgeving van een gepland slibstort woont, dat uit de verkavelingsplannen duidelijk blijkt dat de percelen van de derde en de vierde verzoeker op minder dan 112,5 respectievelijk 80 meter van de werfzone gelegen zijn, dat de drukke Charles de Costerlaan aanzienlijk verder van de woningen van de beide verzoekers gelegen is dan de werfzone, dat zij gepensioneerd aangelanden zijn en de vierde verzoeker ingevolge zijn zwakke gezondheidstoestand over een beperkte mobiliteit beschikt waardoor hij verplicht is om in de buurt van zijn woning te leven en dat het argument van de fasering van het project niet dienstig is aangezien hiervoor geen twee afzonderlijke milieuvergunningen worden verleend.

6.4. In hun laatste memorie laten de verzoekende partijen nog gelden dat de statutaire omschrijving van het werkingsgebied en het doel van de eerste verzoekende partij op zich ruim lijkt, maar dat deze ruime omschrijving noodzakelijk was in het licht van haar effectieve activiteiten, met name de

bescherming van de natuur, levenskwaliteit en mobiliteit in het kader van door verscheidene overheden geplande infrastructuurwerken met een enorme omvang en geografische impact. Zij zetten uiteen dat de geografische impact van de geplande infrastructuurwerken zich uitstrekt over de gehele provincie Antwerpen, aangezien alle autosnelwegen en vele randgemeenten rond Antwerpen erin worden betrokken, dat de grootste impact zal plaatsvinden waar de werken zelf worden uitgevoerd, met name te Zwijndrecht, Burcht en Antwerpen en dat zeer diverse infrastructuurwerken vereist zijn om de mobiliteitsknoop rond Antwerpen te ontwarren, zoals het graven van tunnels, het bouwen van bruggen, het aanleggen van wegen, fietspaden, snelwegen, op- en afritten, spoorwegen en tramverbindingen, het baggeren van rivieren en dokken, het opslaan en verwerken van slib, het kappen van bomen en het afbreken van gebouwen. Zij zijn dan ook van mening dat de statutaire omschrijving van het werkingsgebied van de eerste verzoekende partij, met name "de Provincie Antwerpen, en in het bijzonder de gemeenten Zwijndrecht, Burcht en Antwerpen en de omliggende gebieden", uiterst accuraat is en dat de statutaire omschrijving van haar werkingsdoel, met name "de natuur, het natuurbehoud, de volksgezondheid, leefbaarheid en de levenskwaliteit, de duurzame leefomgeving en de bereikbaarheid te bevorderen en te verdedigen", voldoende ruim diende te gebeuren teneinde als vereniging te kunnen optreden ten aanzien van alle soorten infrastructuurwerken. Zij wijzen onder meer op het feit dat de eerste verzoekende partij de laatste jaren veel initiatieven heeft genomen in functie van haar statutaire doelstelling, waaronder het verplichten van de stad Antwerpen tot het organiseren van een referendum met betrekking tot de "Lange Wapper-brug" en op het feit dat de eerste verzoekende partij een lokaal verankerde vereniging is die te dezen optreedt tegen een besluit dat rechtstreeks ingrijpt in haar territoriaal werkingsgebied. Zij stellen dat in de statuten van de eerste verzoekende partij haar materieel en territoriaal actieterrein afgebakend wordt en dat de bescherming van de bestaande natuurwaarden op de Linkerscheldeoever, zoals het Sint-Annabos, tot dat actieterrein behoort.

Beoordeling

6.5. Zoals uit de vergunningsaanvraag blijkt, brengt de exploitatie van de vergunde werfzone mee dat het Sint-Annabos in zijn actuele toestand zal verdwijnen om pas later, na de beëindiging van de werken, te worden heraangelegd. Het feit dat de beoogde ontbossing nog het voorwerp zal zijn van een afzonderlijke vergunning, verandert daar niets aan.

De hinder die voortvloeit uit de tenuitvoerlegging van de bestreden milieuvergunning is niet het loutere gevolg van de vaststelling van het GRUP "Oosterweelverbinding".

6.6. De derde en de vierde verzoeker wonen in de onmiddellijke omgeving van de vergunde werfzone. Die vaststelling volstaat op zich om hun belang bij de gevorderde nietigverklaring aan te nemen. De verwerende partij noch de tussenkomenende partijen tonen immers aan dat de betrokken verzoekende partijen op hun woonplaats geen enkele hinder van de werfzone zullen ondervinden.

6.7. De verenigingen zonder winstoogmerk kunnen krachtens de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, in rechte optreden ter verdediging van het doel of de doeleinden waarvoor zij zijn opgericht. Voor de Raad van State kunnen die verenigingen in rechte optreden op voorwaarde dat zij de rechtspersoonlijkheid bezitten en mits te voldoen aan de voorwaarden die gelden voor alle andere fysieke en rechtspersonen, te weten doen blijken van een persoonlijk, rechtstreeks, actueel en geoorloofd belang alsmede van de vereiste hoedanigheid. Een vereniging getuigt van de vereiste hoedanigheid wanneer het ingestelde beroep kan worden ingepast in het doel dat zij zich heeft gesteld, dit doel niet samenvalt met de behartiging van het algemeen belang zelf en evenmin samenvalt met het persoonlijk belang van de leden van de vereniging, en er een band van evenredigheid bestaat tussen het materieel en territoriaal actieterrein van

de verzoekende partij enerzijds en de draagwijdte van de bestreden beslissing anderzijds.

Luidens artikel 3 van haar statuten heeft de eerste verzoekende partij tot doel "het bevorderen en verdedigen van de natuur, het natuurbehoud, de volksgezondheid, de leefbaarheid en de levenskwaliteit, de duurzame leefomgeving en de bereikbaarheid en dat alles in de provincies Antwerpen, en in het bijzonder in de gemeentes Zwijndrecht, Burcht en Antwerpen en omliggende gebieden".

Het maatschappelijk doel van de eerste verzoekende partij is voldoende duidelijk en specifiek alleen al in zoverre het gericht is op het natuurbehoud in de stad Antwerpen. Het valt niet samen met de behartiging van het algemeen belang, noch met het persoonlijk belang van bepaalde leden van de vereniging. Gelet op de draagwijdte van de bestreden beslissing is aan de vereiste band van evenredigheid voldaan.

De tweede verzoekende partij put een voldoende belang uit het feit dat zij beheerder is van het natuurgebied "Blokkeerdijk" dat grenst aan de vergunde werfzone.

De excepties worden verworpen.

VI. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

7. In een eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 11, § 1, en 14, § 2, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, van de artikelen 5 en 17 en bijlage IV van

Vlarem I, van artikel 5.2.1.4 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna : Vlarem II), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet), van de materiële motiveringsplicht en van het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

7.1. In een eerste onderdeel betogen zij dat de overheid het voorwerp van de milieuvergunningsaanvraag eenzijdig heeft gewijzigd. Zij zetten uiteen dat de vergunning werd aangevraagd voor twee rubrieken, met name rubriek 31.1.3° (drie vast opgestelde motoren bij de mobiele pompen van 600 kW elk) en rubriek 61.2.2° (de tijdelijke opslag van ca. 2.100.000 m³ uitgegraven bodem verdeeld over wielsediment, Boomse klei, zand, polderklei, aan vulgrond en veen), dat naar aanleiding van een ongunstig advies van OVAM ingevolge de mogelijke verontreiniging van de baggerspecie, gevolgd door een voorwaardelijk gunstig advies van OVAM, de vergunning zowel in eerste aanleg als in beroep verleend werd voor drie rubrieken, met name de ongewijzigde rubriek 31.1.3°, de rubriek 61.2.2° (de tijdelijke opslag van gronden die droog worden ontgraven) en de rubriek 2.2.8.b) (de tijdelijke opslag van baggerspecie met water als transportmedium), dat de rubriek 2.2.8.b) echter niet aangevraagd was door de tussenkomende partijen en er evenmin een nieuwe aanvraag werd ingediend, zodat de aard en het voorwerp van de aanvraag eenzijdig zijn gewijzigd door de overheid, dat door die wijziging het voorwerp van de aanvraag werd uitgebreid, doordat, enerzijds, rubriek 2.2.8.b) geen tijdsbeperking inhoudt zodat de opslag van de baggerspecie voor onbeperkte tijd geldt en, anderzijds, uitgegraven bodem en baggerspecie twee verschillende zaken zijn, waarbij gewone uitgegraven bodem geen afvalstof is, maar baggerspecie wel, zodat door het bijvoegen van rubriek 2.2.8.b) de inrichting in plaats van een tussentijdse opslagplaats nu een inrichting voor de verwerking van afvalstoffen is overeenkomstig het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, dat niet enkel de niet-aangevraagde rubriek 2.2.8.b) werd vergund, maar daarenboven twee bijzondere vergunningsvoorwaarden aan die rubriek werden gekoppeld, met name

dat de baggerspecie enkel afkomstig mag zijn van de ongeroerde onderwaterbodem en dat voor aanvang van de werken/opslag de kwaliteit van de plaatselijke bodem moet worden vastgelegd en na afloop gecontroleerd, dat bovendien door het toevoegen van rubriek 2.2.8.b) niet langer duidelijk is welk totaal volume kan worden opgeslagen, aangezien die rubriek niet specificeert voor welk volume zij geldt, zodat het eveneens onduidelijk is of het volume van 2.100.000 m³, vermeld in rubriek 61.2.2°, voor beide rubrieken samen geldt, zij het dan zonder dat de verdeelsleutel gekend is, of enkel voor rubriek 61.2.2° geldt, wat zou betekenen dat meer volume wordt vergund dan is aangevraagd.

7.2. In een tweede onderdeel klagen zij aan dat geen openbaar onderzoek heeft plaatsgevonden over rubriek 2.2.8.b), terwijl het toevoegen van die rubriek neerkomt op een essentiële wijziging van de aanvraag. Zij stellen dat de omwonenden niet de mogelijkheid is geboden om een bezwaar in te dienen met betrekking tot de opslag van de baggerspecie, die volgens OVAM potentieel verontreinigd is, terwijl de aanvraag werd voorgesteld alsof het louter de opslag van gewone grond betrof. Met betrekking tot de potentiële verontreiniging van de baggerspecie zetten zij uiteen dat het aanvankelijk negatieve advies van OVAM alle baggerspecie betrof en niet enkel het top- en onderhoudsediment waarvoor een afzonderlijke stortlocatie is voorzien, dat ingevolge "natuurlijke aanrijking" ook dieperliggende sedimentlagen verontreinigd kunnen zijn en dat de bijzondere vergunningsvoorwaarden waarbij enkel ongeroerde grond aan land kan worden gebracht en dat na afloop van de werken de bodemkwaliteit moet worden gecontroleerd, geen garantie bieden dat er geen verontreinigde grond wordt opgeslagen. Voorts herhalen zij dat onduidelijkheid bestaat omtrent het totaal vergunde opslagvolume voor de rubrieken 61.2.2° en 2.2.8.b), terwijl tijdens het openbaar onderzoek enkel sprake was van de opslag van 2.100.000 m³ bodem onder rubriek 61.2.2°.

7.3. In een derde onderdeel uiten de verzoekende partijen kritiek op het feit de aanvraag niet werd getoetst aan de geo- en hydrogeologische omstandigheden van het gebied noch aan de grondmechanische eigenschappen en

stabiliteitskenmerken van het terrein, hetgeen wordt bevestigd in het negatief advies van de afdeling Land en Bodembescherming van 26 april 2010. Zij beklemtonen dat de geo- en hydrogeologische situatie van het gebied bijzonder kwetsbaar is, aangezien de woonzones van Linkeroever alsook het Sint-Annabos zelf uit opgespoten zandgronden bestaan met een hoge permeabiliteit en hydrogeologische kwetsbaarheid en bepaalde verkavelingen, onder meer deze waarin de derde en vierde verzoeker wonen, op een fundering van betonplaten zijn gebouwd en bijgevolg gevoelig zijn voor zettingen.

7.4. In een vierde onderdeel wijzen de verzoekende partijen op een tegenstrijdigheid die niet wordt rechtgezet in het bestreden besluit. Zij zetten uiteen dat op pagina 307 van het MER en in de nota van de aanvrager van 10 september 2009 sprake is van de opslag in de laguneringsbekkens van licht vervuild slib, respectievelijk de aanwezigheid van vervuilde stoffen in de baggerspecie waaronder cadmium in het wielsediment, terwijl luidens het bestreden besluit mogelijk vervuild slib van het top- en onderhoudsediment niet op het Sint-Annabos zal worden opgeslagen. Zij zijn van mening dat de bijzondere vergunningsvoorwaarden geen voldoende garantie bieden voor de kwaliteit van de bodem aangezien pas nadien, wanneer het slib reeds gestort is en geen maatregelen meer kunnen worden getroffen, een controle is voorzien en besluiten dat in de vergunning niet wordt onderzocht hoe de exploitant de verschillende lagen (topsediment, onderhoudsediment, ongeroerde waterbodem) van elkaar kan onderscheiden en hoe dit wordt gecontroleerd.

Beoordeling

Eerste onderdeel

8. Uit de omschrijving in de vergunningsaanvraag van het voorwerp van de beoogde exploitatie blijkt dat de "Werfzone 5: St-Annabos" gebruikt zal worden als tijdelijke opslagplaats voor infrastructuurspecie die wordt opgegraven in het kader van de aanleg van de Oosterweelverbinding. In concreto

bestaat het voorwerp van de aanvraag uit een aantal motoren (Vlarem-rubriek 31.1.3° - klasse 1) en de opslag van 2.100.000 m³ uitgegraven bodem, verdeeld over wielsediment, Boomse klei, zand, polderklei, aanvulgrond en veen (rubriek 61.2.2° - klasse 2). Deze rubrieken worden door het bestreden besluit vergund, weliswaar aangevuld met de rubriek 2.2.8.b) (Opslag en behandeling van baggerspecie afkomstig van het ruimen, verdiepen en/of verbreden van bevaarbare en onbevaarbare waterlopen behorende tot het openbaar hydrografisch net en/of van de aanleg van nieuwe waterinfrastructuur : mechanische, fysisch-chemische en/of biologische behandeling - klasse 3).

De omschrijving van het voorwerp van de vergunningsaanvraag maakt voldoende duidelijk dat de tijdelijk op te slagen gronden afkomstig zijn van de aanleg van een tunnel onder de Schelde en dat een deel ervan baggerspecie betreft.

Bij haar beoordeling dient de vergunningverlenende overheid alle documenten van het aanvraagdossier en alle verleende adviezen in acht te nemen. Binnen de perken van het voorwerp van de aanvraag, kan zij desnoods de in de aanvraag vermelde indelingsrubrieken herkwalficeren. Te dezen is er geen sprake van een wijziging of uitbreiding van het voorwerp van de vergunningsaanvraag lopende de procedure, doch slechts van een technische herkwalficatie van de aanvraag in het licht van de toepasselijke indelingsrubrieken.

Het eerste onderdeel van het middel is niet gegrond.

Tweede onderdeel

9. Over de vergunningsaanvraag heeft een openbaar onderzoek plaatsgevonden, naar aanleiding waarvan 83 algemene bezwaarschriften werden ingediend. 57 schriftelijke bezwaren hadden specifiek betrekking op "Werfzone 5: St-Annabos". De bezwaren handelen deels over de

baggerwerkzaamheden en de mogelijke verontreiniging van de opgespoten gronden.

Uit de beoordeling van het eerste middel volgt dat de herkwalficatie van de aanvraag waarbij de aangevraagde activiteiten mede worden vergund onder Vlarem-rubriek 2.2.8.b), niet beschouwd kan worden als een essentiële wijziging die het openbaar onderzoek heeft gevitieerd.

Het tweede onderdeel is ongegrond.

Derde onderdeel

10. Artikel 3 van de beslissing in eerste aanleg bepaalt dat de milieuvergunning afhankelijk is van de strikte naleving van sommige sectorale voorwaarden van hoofdstuk 5.2 van Vlarem II, waaronder het geschonden geachte artikel 5.2.1.4. Deze voorwaarde wordt door het bestreden besluit bevestigd. Bovendien wijst het bestreden besluit erop dat de opslag van de gronden en baggerspecie op polderklei gebeurt, waardoor er "geen indringing naar de bodem en grondwater zal zijn", dat het transport- en hemelwater opgevangen wordt in een vergaar- en bezinkingsbekken en nadien naar de Schelde wordt gepompt, dat in het MER de watertoets werd uitgevoerd voor het gehele project en dat zowel tijdens de aanleg als tijdens de exploitatie geen schadelijke effecten worden verwacht op het watersysteem. Ook is een bijzondere vergunningsvoorwaarde opgelegd met betrekking tot de opvolging en controle van de bodemkwaliteit.

Het derde onderdeel van het middel is ongegrond.

Vierde onderdeel

11. Wat de opslag van baggerspecie betreft, stelt het bestreden besluit dat "het topsediment en onderhoudsediment, welke mogelijk vervuild zijn, niet op het Sint-Annabos zullen worden opgeslagen" en dat "deze sedimenten in

één van de vergunde stortlocaties van de Beneden Zeeschelde zullen worden gestort". Enkel baggerspecie afkomstig van de niet-verontreinigd geachte ongeroerde onderwaterbodem kan worden opgeslagen op het Sint-Annabos. Het bestreden besluit volgt hiervoor het advies van OVAM, dat rekening houdt met de potentiële verontreiniging van het slib met zware metalen. De vergunning legt de bijkomende voorwaarde op dat, ter controle, de kwaliteit van de plaatselijke bodem voor en na de opslag wordt nagegaan. Door deze controle wordt voorkomen dat de heraanleg van het Sint-Annabos alsnog op verontreinigde gronden zou gebeuren. In haar advies van 13 april 2010 stelt OVAM het als volgt : "Aangezien de vervuilde baggerspecie wordt afgeschraapt en de te ontwateren waterbodem dus niet verontreinigd wordt geacht, wordt er geen vervuiling naar het grondwater toe verwacht. Ter controle werd de bijzondere voorwaarde opgelegd dat voor en na de werken de kwaliteit van de bodem dient gecontroleerd te worden". Het bestreden besluit kon ter zake dan ook volstaan door te steunen op het advies van OVAM, zonder de noodzaak van een verdere motivering inzake vermeende "tegenstrijdigheden".

In zoverre de verzoekende partijen vrezen voor het mogelijk verrichten van handelingen in strijd met de verleende milieuvergunning, betreft het kritiek op de uitvoering van de vergunning en niet op de wettigheid ervan.

Het vierde onderdeel van het middel is niet gegrond.

Conclusie

12. Het eerste middel is in al zijn onderdelen ongegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

13. De verzoekende partijen roepen de schending in van de artikelen 1, 29°, 43 en 43bis van Vlarem I, van artikel 4.1.2.1 van Vlarem II, van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, van de materiële motiveringsplicht en van het evenredigheids-, redelijkheids-, vertrouwens-, rechtszekerheids-, gelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel. Zij stellen dat de bestreden vergunning niet op de beste beschikbare technieken (hierna : BBT) steunt om baggerslib te verwerken en dat de verwerende partij zonder grondige alternatievenstudie en motivering geopteerd heeft voor de meest schadelijke oplossing, door te kiezen voor lagunering als slibverwerkingsmethode en voor het Sint-Annabos als slibstort, waardoor een uniek en groot natuurgebied dat fungeert als groene long voor de stad Antwerpen gerooid wordt. Zij zetten uiteen dat een efficiëntere methode voor slibverwerking bestaat, met name het gebruik van geotextiele tubes, dat de voordelen van deze werkwijze erin bestaan dat het uitgegraven slib ontwaterd kan worden op zijn eindbestemming zelf, waardoor de tunnelsleuf in de Schelde kan worden opgevuld met slib afkomstig van andere baggerwerken, dat geen dijken nodig zijn, maar de tubes gestapeld kunnen worden zonder de noodzaak van een grote aaneensluitende oppervlakte zoals het Sint-Annabos, dat de tubes op of naast bestaande dijken kunnen worden geplaatst ter versterking ervan, zodat geen materiaal van elders moet worden aangevoerd, dat de ontwateringstijd korter is en dat geen stofvorming ontstaat, dat deze techniek reeds gebruikt wordt voor grote werken in binnen- en buitenland, in Nederland verplicht in overweging moet worden genomen bij baggerprojecten en in België reeds in 2007 werd toegepast bij baggerwerken op het kanaal Ieper-Ijzer, zodat zij bekend was op het ogenblik van het indienen van de aanvraag en dat zich rond de werfzone voldoende braakliggende terreinen bevinden waar de tubes kunnen worden gestapeld voor een totale oppervlakte van 65 hectare, gelijk aan de oppervlakte van het slibstort op het Sint-Annabos, zodat dit laatste niet moet worden gerooid. Voorts zijn zij van mening dat onvoldoende onderzoek is gevoerd naar alternatieve locaties. In dat verband stellen zij zich de

vraag waarom niet alle infrastructuurspecie elders kan worden gestort indien het top- en onderhoudsediment reeds in één van de vergunde locaties van de Beneden Zeeschelde wordt gestort, achten zij het, gelet op het argument van de exploitant dat de ligging van het stort "ten opzichte van de Schelde (...) belangrijk (is) voor de mogelijkheid tot lozing van het percolaat en drainagewater", ongeloofwaardig dat langsheen de Schelde of een andere waterweg geen andere stortplaats te vinden was zodat niet een gans bos gerooid moet worden en wijzen zij op het negatief advies van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar van 8 juni 2009, op het ongunstig advies van de afdeling Land en Bodembescherming van 26 april 2010, waaruit blijkt dat het niet eens nodig is om het Sint-Annabos als stortplaats te gebruiken aangezien de uitgegraven grond beter hergebruikt wordt en Boomse klei niet geschikt is voor de heraanleg van een bos, op de toelichtingsnota bij het GRUP "Oosterweelverbinding", waaruit blijkt dat de locatie een financiële en geen technologische keuze is, op het feit dat baggerspecie tot 15 kilometer ver verpompt en ook per schip vervoerd kan worden en op het gebrek aan onderzoek om de grootte van het slibstort te beperken. Zij besluiten dat geen enkel zorgvuldig handelend bestuur zonder voorbereidend alternatievenonderzoek en zonder afweging van alle ter zake dienende gegevens een dergelijk slibstort op minder dan 100 meter van een bebouwde zone zou goedkeuren.

Beoordeling

14. Artikel 4.1.2.1 van Vlarem II luidt als volgt :

"§ 1. De exploitant moet als normaal zorgvuldig persoon steeds de beste beschikbare technieken toepassen ter bescherming van mens en milieu, en dit zowel bij de keuze van behandelingsmethodes op het niveau van de emissies, als bij de keuze van bronbeperkende maatregelen (aangepaste produktietechnieken en -methoden, grondstoffenbeheersing en dergelijke meer). Deze verplichting geldt eveneens voor wijzigingen aan ingedeelde inrichtingen, alsook voor activiteiten die op zichzelf niet vergunnings- of meldingsplichtig zijn.

§ 2. De naleving van de voorwaarden in dit besluit en/of de milieuvergunning wordt geacht overeen te stemmen met de verplichting uit § 1".

De exploitant is de adressaat van deze bepaling, zodat de overheid deze bepaling niet kan schenden.

De beoordelingsbevoegdheid over een aanvraag voor een milieuvergunning impliceert dat de vergunningverlenende overheid, rekening houdend met alle concrete gegevens van de zaak en de erbij betrokken uiteenlopende belangen, de hinder en de risico's voor de mens en het leefmilieu onderzoekt en de passende eindconclusies trekt. Inzonderheid moet de vergunningverlenende overheid nagaan of, rekening houdend met de concrete omstandigheden eigen aan de zaak, de hinder binnen aanvaardbare perken blijft, in welk geval de milieuvergunning kan worden verleend. Het onderzoeken van eventueel betere alternatieven voor de door de exploitant gekozen ontwateringstechniek en locatie voor het slibstort, behoort niet tot de opdracht van het bevoegde bestuur. Uit de door de verzoekende partijen aangehaalde rechtsregels en beginselen vloeit dergelijke verplichting alleszins niet voort.

Het komt evenmin aan de Raad van State toe om, wat de keuze van de ontwateringstechniek en de locatie betreft, zich in de plaats van de aanvrager van de vergunning te stellen. Hij vermag slechts na te gaan of de beoordeling van de aan het bestuur voorgelegde aanvraag op juiste feitelijke gegevens steunt die correct zijn beoordeeld en of die beoordeling niet kennelijk onredelijk is.

15. Het tweede middel is ongegrond.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

16. In een derde middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 4.3.1 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, van de materiële motiveringsplicht en van het redelijkheids- en

zorgvuldigheidsbeginsel, doordat het bestreden besluit geen concrete motivering bevat omtrent de ruimtelijke verenigbaarheid van het slibstort met de omgeving, doch enkel motiveert dat de exploitatie verenigbaar is met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften. Zij wijzen in dat verband op de grootte van het slibstort en op de onmiddellijke nabijheid van een grote woonzone en van het natuurgebied "Blokkeerdijk". Voorts betogen zij, wat de nabestemming groengebied betreft, dat enkel wordt opgelegd die nabestemming zo snel mogelijk te realiseren, zonder verdere motivering omtrent de duur van het opspuiten van de baggerspecie, het tijdstip en de wijze van het realiseren van die nabestemming en de vraag of de bestreden milieuvergunning die nabestemming niet in het gedrang brengt. Ten slotte merken zij op dat rubriek 2.2.8.b) onverenigbaar is met het GRUP "Oosterweelverbinding", aangezien in dat GRUP enkel sprake is van een tijdelijke stortplaats voor baggerspecie, terwijl rubriek 2.2.8.b) "niet toepasbaar is voor tijdelijke stortplaatsen".

Beoordeling

17. Wat betreft de verenigbaarheid met de toepasselijke stedenbouwkundige voorschriften, stelt het bestreden besluit vast dat de inrichting gelegen is in een gebied dat door het GRUP "Oosterweelverbinding" bestemd is tot industriegebied (werfzone). De verzoekende partijen betwisten niet dat de vergunde inrichting een werfzone is die in functie staat van de realisatie van de in het GRUP bedoelde infrastructuurwerken.

In zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat de impact, de grootte en de hinder van de inrichting, hetgeen milieuhygiënische aspecten zijn, niet werden onderzocht, wordt in het bestreden besluit uitdrukkelijk gemotiveerd dat de geluids-, verkeers-, geur- en stofhinder en de weerslag op de omliggende natuurwaarden en het watersysteem tot een aanvaardbaar niveau beperkt zijn. Om geluids- en stofhinder tegen te gaan worden ten andere ook bijkomende bijzondere exploitatievoorwaarden opgelegd. Het blijkt dat de verwerende partij daarbij oog heeft gehad voor het feit dat de werfzone in het oosten grenst aan de woonwijken

van Antwerpen-Linkeroever. In het bijzonder met betrekking tot het nabijgelegen natuurgebied "Blokkeerdijk" wordt in de bestreden beslissing verwezen naar het subadvies van het Agentschap voor Natuur en Bos waarin gesteld wordt dat het niet te verwachten is dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone of de relevante soorten betekenisvol zullen aantasten. De verzoekende partijen tonen niet aan dat de verwerende partij bij het beoordelen van de hinder van de inrichting kennelijk onredelijk te werk is gegaan.

18. Wat betreft de realisatie van de nabestemming groengebied, zoals vastgesteld in het GRUP "Oosterweelverbinding", wordt vooreerst vastgesteld dat de vergunning verleend is voor een termijn van tien jaar. De bewering dat rubriek 2.2.8.b) van de Vlarem-indelingslijst niet toepasbaar zou zijn op tijdelijke stortplaatsen, doet niets af aan die beperkte vergunningsduur.

19. De toelichtingsnota bij dat GRUP vermeldt dat "reeds voor het beëindigen van de werken delen van het gebied opnieuw worden aangelegd en ingericht met als doel de recreatieve functie zo snel als mogelijk weer te kunnen opnemen". Het is niet in het kader van de thans bestreden milieuvergunning dat de overheid moet onderzoeken hoe en wanneer de nabestemming precies zal worden gerealiseerd. In elk geval bevat het bestreden besluit de nodige waarborgen om de nabestemming niet in het gedrang te brengen. Zo zal het mogelijk vervuilde top- en onderhoudsediment niet op het Sint-Annabos worden opgeslagen, zal de opslag op ondoordringbare polderklei gebeuren, zal opvolging en controle van de bodemkwaliteit plaatsvinden en zal na de werken een deel van de opgeslagen specie hergebruikt worden bij de heraanleg van het Sint-Annabos.

20. Het derde middel is niet gegrond.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

21. De verzoekende partijen roepen in dit middel de schending in van artikel 30bis van Vlarem I, samen gelezen met bijlage 2.2.1 van Vlarem II, van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, van de materiële motiveringsplicht en van het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel, doordat de bestreden milieuvergunning verleend is zonder het uitvoeren van een geluidsstudie. Zij zetten uiteen dat het effect van de bufferzone en de aarden wal op het geluid niet op concrete wijze is onderzocht, dat een emmerbaggermolen ruim 123 dB(A) produceert en andere baggermachines ruim 110 dB(A), dat ook de mobiele pompen op diesel van 600 kW geluid produceren, dat door het verdwijnen van het Sint-Annabos als geluidsbuffer zowel de baggerwerken als de N49 veel meer geluidshinder veroorzaken voor het aanpalende woongebied, dat overeenkomstig bijlage 2.2.1 van Vlarem II de geluidsnorm voor woongebieden 35 tot 45 dB(A) bedraagt, dat ingevolge artikel 4.5.6.1 van Vlarem II strengere grenswaarden kunnen worden opgelegd in geval van de nabijheid van een stiltebehoevende instelling, zoals het revalidatiecentrum Hof ter Schelde, of van een stiltebehoevende zone, zoals het woongebied ten oosten en het vogelrichtlijngebied "Blokkeerdijk" ten westen van de inrichting en dat, door het niet-onderbrengen van de pompen in een gebouw, de milderende maatregelen voorgesteld in de BBT-studie voor verwerkingscentra van bagger- en ruimingsspecie van juni 2007 niet zijn uitgevoerd.

Beoordeling

22. Uit de beslissing over een milieuvergunningsaanvraag moet blijken dat de vergunningverlenende overheid in de uitoefening van haar discretionaire bevoegdheid aandacht heeft gehad voor de bescherming van de mens en het leefmilieu en dat zij bij het nemen van een beslissing over de aanvraag

een billijk evenwicht in acht heeft genomen tussen de bij de zaak betrokken belangen.

Met betrekking tot de beoordeling van het al dan niet toelaten van een vergunningsplichtige inrichting kan de Raad van State zich niet in de plaats stellen van de bevoegde overheid. Hij vermag enkel na te gaan of de beoordeling waartoe deze laatste is gekomen, uitgaat van correcte feitelijke en in rechte aanvaardbare gegevens en niet kennelijk onredelijk is.

23. Het bestreden besluit bevat volgende motivering omtrent de mogelijke geluidshinder veroorzaakt door de inrichting :

"Overwegende dat er afwijking gevraagd werd van artikel 5.61.2, §3, van titel II van het VLAREM voor de werkuren; dat er gevraagd is om 24 uur op 24, 7 dagen op 7 te mogen werken; dat dit in de bestreden beslissing werd aanvaard mits de aanvoer gebeurt met een baggerleiding en niet door dumpers; dat de aanvoer van grond met de baggerleiding minder geluidshinder zal veroorzaken dan met dumpers;

Overwegende dat de VLAREM-geluidsnormen in de dag-, avond- en nachtperiode gerespecteerd moeten worden;

Overwegende dat de ontbossing van Sint-Annabos in fasen zal gebeuren; dat in eerste instantie alleen de westkant van het Sint-Annabos gerooid zal worden; dat bijgevolg er een voldoende grote buffer voor geluid aanwezig zal zijn gedurende deze eerste fase; dat in tweede instantie het hele Sint-Annabos gerooid zal worden behalve een bufferzone van 50 m aan de oostzijde; dat er bijkomend een aarden berm zal worden aangelegd aan de oostkant van het bos; dat deze aarden berm en de bufferzone van 50 m zullen zorgen voor een afscherming van de woonwijken van Antwerpen-Linkeroever van de geluidshinder afkomstig van de werfzone; dat de geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau zal beperkt worden".

24. Wat het woongebied ten oosten van de inrichting betreft, blijkt uit deze motivering dat de verwerende partij de geplande voorzorgsmaatregelen voldoende acht opdat de exploitant de geldende geluidsnormen van Vlarem II zou respecteren. Aldus is een afweging gemaakt met betrekking tot de verwachte geluidshinder voor het nabijgelegen woongebied. De omstandigheid dat de verzoekende partijen twijfel uiten omtrent de effectiviteit van de opgelegde hinderbeperkende maatregelen, leidt niet tot de conclusie dat de beoordeling van

de verwerende partij onzorgvuldig of onredelijk is. Het bestaan van andere technieken om het geluidsdrukkniveau bijkomend te beperken, leidt evenmin tot dergelijke conclusie.

25. In het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos worden geen bezwaren geformuleerd met betrekking tot onaanvaardbare geluidsoverlast in het natuurgebied "Blokkeerdijk" dat ten westen van de inrichting gesitueerd is.

26. De Raad van State kan niet in de plaats van de vergunningverlenende overheid onderzoeken of het aangewezen is om op grond van artikel 4.5.6.1 van Vlare II strengere grenswaarden op te leggen voor het specifieke geluid dat voortgebracht wordt in de nabijheid van stiltebehoevende instellingen of zones.

27. Het vierde middel is ongegrond.

E. Vijfde middel

Uiteenzetting van het middel

28. In een vijfde middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 20, § 1, 4°, en 30, § 1, 4°, van Vlare I, van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, van de materiële motiveringsplicht en van het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel, doordat het bestreden besluit weliswaar verwijst naar het ongunstig advies van de afdeling Land en Bodembescherming, doch niet aangeeft waarom van dat advies wordt afgeweken. Zij zetten uiteen dat voormeld advies het hergebruik van gronden binnen het project bekritiseert en dat luidens het advies geen rekening wordt gehouden met een duurzaam oppervlaktedelfstoffenbeleid, een hydrogeologische studie moet worden uitgevoerd om na te gaan welke lagen op de markt kunnen worden gebracht en de opslag van gronden zoveel mogelijk moet worden vermeden door een deel van de specie onmiddellijk te recupereren als bouwmaterialen, terwijl het

bestreden besluit nergens motiveert waarom een deel van de specie niet kan worden gerecupereerd als bouw materiaal of niet op de markt kan worden gebracht na een geohydrologische studie. Zij merken op dat indien dit advies zou zijn gevolgd, alle specie onmiddellijk gerecupereerd zou worden als bouw materiaal of om op de markt te brengen, waardoor geen noodzaak van een slibstort zou bestaan en het Sint-Annabos behouden zou blijven.

Beoordeling

29. Vooreerst wordt vastgesteld dat artikel 30, § 1, 4°, van Vlarem I enkel betrekking heeft op de motivering van een beslissing waarbij in eerste aanleg over een vergunningsaanvraag wordt beslist. Het kan dan ook niet dienstig worden ingeroepen tegen de bestreden beslissing.

30. Aangezien het advies van de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen, dienst Natuurlijke Rijkdommen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie is ingewonnen, is voldaan aan de adviesvereiste opgelegd in artikel 20, § 1, 4°, van Vlarem I.

31. Om aan de formele motiveringsplicht te voldoen is het voldoende dat de beslissing duidelijk de redenen doet kennen die haar verantwoorden en waaruit kan worden afgeleid waarom de adviezen in andersluidende zin niet worden gevolgd.

Uit de motivering van het bestreden besluit blijkt dat de uitgegraven infrastructuurspecie, behalve het vervuild geachte top- en onderhoudsediment, op het Sint-Annabos zal worden opgeslagen, dat die opgeslagen specie hergebruikt zal worden binnen het project zelf en dat de opgeslagen specie, die niet voor hergebruik binnen het project in aanmerking komt omwille van milieutechnische redenen, hergebruikt zal worden bij de heraanleg van het Sint-Annabos of afgevoerd wordt naar een erkend verwerker. Aldus geeft het bestreden besluit op ondubbelzinnige wijze aan dat het de bedoeling is de

uitgegraven infrastructuurspecie binnen het project zelf te hergebruiken. Hieruit blijkt, zij het op impliciete wijze, waarom niet wordt geopteerd voor het recupereren van de specie als bouw materiaal voor andere projecten noch voor het uitgraven -na een (hydro)geologisch onderzoek- en op de markt brengen van commercieel waardevolle specie, zoals geadviseerd door de dienst Natuurlijke Rijkdommen. Aldus is voldaan aan de vereisten van de motiveringsplicht.

32. De wijze waarop het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel zouden geschonden zijn wordt in het middel niet toegelicht. Dit aspect behoeft dan ook geen nader onderzoek.

33. Het vijfde middel is niet gegrond.

F. Zesde middel

Uiteenzetting van het middel

34. Een zesde middel wordt afgeleid uit de schending van artikel 30bis van Vlarem I, van artikel 1.2.2.2 van Vlarem II, van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, van de materiële motiveringsplicht en van het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partijen betogen dat de exploitant een afwijking heeft aangevraagd van de Vlarem II-voorwaarden teneinde non-stop uitgegraven bodem te mogen aanvoeren, maar dat in het aanvraagdossier geen compenserende maatregelen worden voorgesteld noch een nota bevat waarin wordt aangetoond dat die maatregelen tot de BBT behoren. Voorts merken zij op dat de exploitant onmogelijk kan voldoen aan de bijzondere vergunningsvoorwaarde dat de baggerspecie enkel afkomstig mag zijn van de ongeroerde onderwaterbodem, aangezien geen milieuvergunning is aangevraagd voor het "terugstorten" van het top- onderhoudsediment en evenmin een bewijs voorligt van de toelating om een vergunde stortplaats in de Schelde te gebruiken, zodat de exploitant dit slib nergens

kwijt kan. Vervolgens wijzen zij erop dat het water uit het laguneringsbekken terugstroomt in de Schelde, zodat er sprake is van de lozing van bedrijfsafvalwater, wat vergunnings- of meldingsplichtig is onder rubriek 3.4 van Vlarem II. Ten slotte stellen zij dat de bijzondere vergunningsvoorwaarden niet volstaan om de naleving van de sectorale voorwaarden van Vlarem II te garanderen, aangezien de bijzondere voorwaarde dat enkel ongeroerde bodem aan land mag worden gebracht geenszins waarborgt dat enkel niet-verontreinigde grond de grondlaag zal vormen van het nieuw aan te leggen bos en de opgelegde kwaliteitscontrole van de bodem na afloop van de werken laattijdig is. Volgens de verzoekende partijen is dan ook niet onderzocht of de inrichting voldoet aan bijlage V van het besluit van de Vlaamse regering van 14 december 2007 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (Vlarebo).

Beoordeling

35. Artikel 5.61.2, § 3, van Vlarem II luidt als volgt :

"Tenzij anders bepaald in de milieuvergunning mag de normale aanvoer van uitgegraven bodem niet vóór 7 uur en na 19 uur plaatsvinden".

De zinsnede "tenzij anders bepaald in de milieuvergunning", betekent dat de sectorale milieuvoorwaarde zelf voorziet in de mogelijkheid tot afwijking van de normaal vooropgestelde exploitatie-uren. De procedure voorzien in de artikelen 1.2.2.1 en 1.2.2.2 van Vlarem II is te dezen niet van toepassing.

36. Voor zover wordt geponeerd dat de exploitant niet kan voldoen aan de bijzondere vergunningsvoorwaarde dat enkel ongeroerde onderwaterbodem op het Sint-Annabos mag worden opgeslagen, tonen de verzoekende partijen niet aan dat het na bezinking terug in de Schelde gepompte transportwater moet beschouwd worden als bedrijfsafvalwater in de zin van indelingsrubriek 3.4 en onder die indelingsrubriek afzonderlijk vergunningsplichtig is. Evenmin maken zij aannemelijk dat de bijzondere voorwaarde in kwestie bestaat uit het terugstorten

van baggerspecie of ruimingsspecie afkomstig van monostortplaatsen zoals bedoeld in rubriek 2.3.7.

37. Op grond van artikel 5.61.1, § 1, van Vlarem II zijn de sectorale milieuvoorwaarden voor de exploitatie van tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem automatisch van toepassing. Kritiek die erin bestaat dat de opgelegde bijzondere vergunningsvoorwaarden onvoldoende zijn om de naleving van de sectorale milieuvoorwaarden te verzekeren, draagt niets bij tot hetgeen rechtstreeks uit de milieureglementering voortvloeit en vormt derhalve geen grond tot vernietiging van de verleende milieuvergunning.

38. Het zesde middel is ongegrond.

G. Zevende en achtste middel

Uiteenzetting van de middelen

39. In een zevende en achtste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, van de materiële motiveringsplicht en van het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel, doordat het bestreden besluit geen rekening houdt met de gevolgen van het tijdelijk verdwijnen van het Sint-Annabos voor tien à twintig jaar, en meer bepaald met de grote ecologische en maatschappelijke waarde van dat bos.

Beoordeling

40. Het GRUP "Oosterweelverbinding", goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse regering van 16 juni 2006 en intussen definitief geworden, voorziet in het kader van de realisatie van de Oosterweelverbinding in een werfzone ter hoogte van het Sint-Annabos waar "(a)lle werken, handelingen en wijzigingen noodzakelijk voor de tijdelijke stockage, behandeling en berging van de species afkomstig van baggerwerken in functie van de aanleg van de tunnel, de inrichting,

de exploitatie en de beveiliging van de aan deze werken gerelateerde werfzones zijn toegelaten".

41. In wezen laken de verzoekende partijen dat het bestaande Sint-Annabos, waaraan een grote ecologische en maatschappelijke waarde wordt toegeschreven, moet wijken voor de aanleg van een werfzone die in functie staat van het realiseren van belangrijke infrastructuurwerken. De beide middelen nodigen uit tot de afweging van verschillende uiteenlopende maatschappelijke belangen. Dergelijke belangenafweging past evenwel niet in de wettigheidscontrole die aan de Raad van State is opgedragen.

42. Het zevende en achtste middel zijn onontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 700 euro, elk voor een vierde.

De tussenkommende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 1.125 euro, elk voor een negende.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijf juli tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,
Carlo Adams,
Peter Sourbron,
bijgestaan door
Elisabeth Impens,

wnd. kamervoorzitter,
staatsraad,
staatsraad,

griffier.

De griffier

De wnd. voorzitter

Elisabeth Impens

Eric Brewaeys